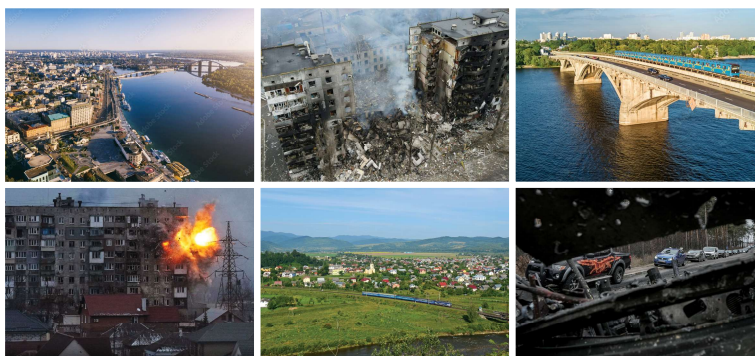
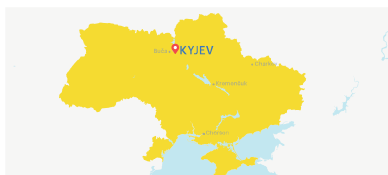

ROZHOVOR

s mladou slečnou z Kyjeva / Buči
16 let

Za jakých okolností ses rozhodla Ukrajinu opustit? Jak složité bylo se z ní dostat? Co sis mohla vzít s sebou?

Abych opustila zemi, rozhodli moji rodiče a já jsem souhlasila. Když začala válka, byla jsem na volejbalovém soustředění ve městě Poltava. Nebyl čas si sbalit věci, situace byla napjatá.

A uvažovali jste o odjezdu už před tím?

Bylo to úplně spontánní. Jak už jsem řekla, byla jsem v tu dobu na pětidenním soustředění. Třetí den, ve středu, nás večer trenéři seznámili s plánem na další den. Ale vše bylo nakonec jinak. Ve čtvrtek nás vzbudili v pět nebo šest hodin ráno a oznámili nám, že je válka a soustředění se ruší.

Takže ten den, co začala válka, jste hned odjeli?

Ze soustředění jsem se vrátila pouze na kolej (internát), kde mne později vyzvedla maminka. Společně jsme odjely na bezpečnější místo k prarodičům do Vinnetské oblasti. A odtud jsem za týden vyrazila do Česka.

A proč si jste vybrali Česko? Nechtěli jste jet původně někam jinam?

V Česku bydlí už osm let moje starší sestra, dostudovala zde univerzitu a pracuje tu. Maminka mě s nejmladší sestrou dovezla na hranici Rumunska a Maďarska, kde nás vyzvedla nejstarší sestra s kamarádem, a dovezli nás do Prahy. Maminka se rozhodla vrátit na Ukrajinu, protože si myslela, že bude jako chirurg potřebná. Na Ukrajině jsou lékaři potřeba.

To znamená, že teď jsi tady vlastně hlavně u starší sestry?

Teď u ní nebydlím. Ona totiž bydlí za Prahou, kde není škola, takže bydlíme spolu jen já a mladší sestra, které je patnáct let.

A bydlíte kde? V nějakém bytě?

Připravili nám byt pro uprchlíky. Platíme jenom za vodu a za topení.

A s mámou nějak komunikujete?

Ano, komunikujeme pořád. Ale oni nemají tak často připojení, takže nemůžu volat úplně, kdy chci. Volají nám asi jednou za tři dny. Máma bydlí u Buči, v Hostomele. Možná jste slyšeli, že to město bylo obsazené, teď už ale není. Když začala válka, máma stihla utéct do bezpečnější části k rodičům svého přítele. Po návratu do Buči našla nás byt bez oken kvůli granátům a vykradení ruskými útočníky. Půlka věcí tam nebyla. A okna chyběla i v ostatních patrech.

Takže když jste u Buči nebyli, mezitím váš dům úplně zničili?

Ano, ale já jsem bydlela na koleji, takže jsem v tom domě už rok nebydlela.

Když se tedy tvoje máma vrátila domů, našla ho takhle?

Ano, ale už se ho podařilo částečně opravit a zrekonstruovat. Už máme zase okna.

Jak získáváš peníze na základní věci – stravu, oblečení?

Získávám peníze od starší sestry a od rodičů, protože ti stále pracují na Ukrajině. Oba mí rodiče jsou lékaři a peníze nám posílají na účet. Na žádnou brigádu nechodím. Asi půjdu, ale není to kvůli tomu, že bych byla v extrémní nouzi. Česko nám prvních několik měsíců nabízelo peníze pro ukrajinské migranty. Ale my jsme o ně nežádali, protože jsme věděli, že někdo sem přijel třeba úplně bez rodičů a bez rodiny.

A od ostatních, dalších organizací také nic? Prostě jste nepotřebovali, tak jste je o to nežádali?

Nežádali. Chtěli jsme, aby zbylo více peněz pro ostatní uprchlíky, kteří to potřebují více.

Jsi tady spokojená?

Docela ano.

Uvažuješ, že bys tu zůstala natrvalo?

Ano. Žije tady moje sestra a já bych tu asi chtěla studovat možná nějaký medicínský obor, ještě nevím. A jazyk je tady podobný.

A když bys to srovnala s Ukrajinou, našla bys nějaký základní rozdíl?

Hlavně ve vzdělání. Když srovnám Kyjev s Prahou, tak jsou tu výrazně lepší podmínky ve škole. Zajímalo by mě, jestli tomu tak je i v jiných českých městech. Ale je to jedno, zkrátka ty podmínky ve škole jsou tu lepší.

Mohla bys nám říct, když už jsi zmínila, v čem je Česko lepší než Ukrajina, v čem je naopak horší? Najdeš něco takového?

Myslím, že příliš dlouho chodíte do školy. U nás po deváté třídě základní školy máte možnost pokračovat další dva roky na té samé škole a po jejím dokončení se můžete hlásit na univerzitu. Nebo přestoupíte na školu se specializací, která trvá čtyři roky, a opět můžete zkusit univerzitu. Na Ukrajině už bych byla v jedenácté třídě a skončila. Někteří z mých spolužáků skončili školu už před dvěma lety, přestoupili na školu se specializací a za dva roky chtějí na univerzitu.

Je něco, co bys chtěla vzkázat vedení ruského státu?

Ano. Ruské vedení, stejně jako Rusové, musí být odsouzeno mezinárodním soudem a musí nést odpovědnost za své agresivní činy. A nic dalšího říct nechci.

Máš nějak nejoblíbenější místo na Ukrajině? Třeba některé město?

Díky volejbalu jsem viděla hodně měst na Ukrajině, vlastně skoro všechna. Asi bych řekla Kyjev. Možná proto, že jsem tam bydlela asi dvanáct let a narodila jsem se tam.

Já myslím, že to nemusí být město. Může to být konkrétní místo v Kyjevě. Jako zahrada třeba...

No... Nemám nic takového. Když cestuji Ukrajinou, tak je to nejlepší, prostě ta cesta. ●

Antonín Fabel, Adéla Potužníková

16. 12. 2022

